

„Danstereu“

Halvugentlig Nyeheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danstereu“ udkommer Tirsdag og Fredag. Pris pr. Aargang.

De forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00. Bladet udtales i Fortifik.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen.

Alle Bidrag til „Danstereu“'s Indhold: Artikler, Beretninger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Neb.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man klage til det nærliggende Postkontor. Skulde det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danstereu“'s Kontor.

Naar Leserne henvender sig til Folk, der avetterer i Bladet, enten for at se hos dem eller for at faa Oplysning om det avetterede, bedes de altid omtale, at de faa Avetterementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Arbejderne og Kristendommen. Ved et nylig afholdt Møde af Episkopaler, hvor Kirkens Mission blandt de arbejdende Klasser drøftedes, udtalte en af Talerne: „Naar man taler om, at Arbejdsmaend ikke kommer til Kirke, faa man maa ogsaa tale om flere andre Klasser, som ikke brøder sig om Kirkegang. Arbejderne brøder sig om Jesus Kristus, og det er vor Sag at faa dem til at se paa Jesus Kristus og Kirken som identiske — med andre Ord, lade dem se, at Kirken er det Medium, gennem hvilket Kristus taler.“

Efter hvad der fortælles i „Chicago Posten“, erklærede den jernstærke Professor Svante Arrhenius i et Foredrag, som han holdt forrige Fredag i Chicago, at „alt Liv paa Jorden oprindeligt er overført til vor Klobe fra andre Planeter ved Kugler.“ — Hvor mon faa Livet er kommen fra til de beboede andre Klober? Hvorfor ikke hellere standse ved Bibelens Stabelhistorie? Der naar man da til en absolut Begyndelse ved en Akt af Guds Almagt. Det andet er kun en Jamlen i Laage. „Da de sagde sig at være vise, blev de Daarer.“ Gid Videnskaben vilde holde sig til det, der kan vise os.

I „Lutheraneren“ drøftes i denne Tid Spørgsmaalet om „Præsternes Selvfommunion“. En Indsender skriver til Forfatter for denne bl. a.: „Det forekommer mig, at den hidtil befulgte Fremgangsmaade, at Præster under Konferencer og Synodsmøder nyder Naderen borte fra deres Menigheder, og som oftest fra deres Familier, er i Strid med Sakramentets eget Væsen (1 Kor. 10, 16-17). Naar en Menighed hjælper eller aldrig faar Anledning til at se sin Præst gaa til Herrens Bord, hvorledes bliver det da bevendt med hans Formaning til ofte at nyde Herrens Legeme og Blod, og hvor bliver der af hans gode Eksempel i saa Henseende?“

I „Der Luth.“ fortælles: En gammel Kristen laa paa sit Dødsleje. Hans Sælsfæjer som for at besøge og trøste ham. „Jeg har Fred med Gud“, sagde den syge. Men der er en Gæst, som trykker haardt paa mit Hjerte.“ „Og hvad er det for en?“ spurgte Præsten. „Det er min Gæst til Missionen.“ Klagede den døende. „I Nat omgav mine Søner mit Leje og daagede hos mig. Da kom jeg til at tænke paa de skælske Sedninger, som i Alderdommen bliver solgte, levende begravede eller forstøvede af deres Værn. Hvem har jeg at takke for, at det er anderledes med mig? Evangeliet Af, om de, der bragte vore Fædre Kristendommen, havde været lige saa lumne i deres Missionsarbejde, som jeg har været, hvorledes vilde

det da have staaet til ved min Dødsfæng? Jeg hører og nyder af Missionens Frugter og har næsten ingenting gjort for at støtte og fremme Missionen.“

Det fortælles, at en vis Professor i Teologi prøvede paa at overbevise Kæjser Wilhelm om, at Kristus ikke var Gud. Kæjseren spurgte Professore, om han nogen Sinde havde sagt til sine Studenter: „Jeg er Vintraet, I ere Grenene.“ Svaret lod: „Nej!“ „Tror De,“ fortalte Kæjseren, „at nogen Professor siger Dem nogen Sinde sagde „faadant noget?“ „Nej,“ svarede Professore, „Eller nogen Sinde vil sige det?“ Spurgte Kæjseren videre: „Sikkert ikke,“ svarede Professore. „Vel saa,“ sagde Kæjseren. „Siden ingen menneskelig Væsen kan eller vil tale, som Kristus talde, faa tror jeg, at Kristus var ikke blot Menneske, men tillige sand Gud.“

Vort Samfundsmøde.

„Danstereu“'s Red. har i Nr. 35 af Bladet henstillet nogle Tanker til Overvejelse med Hensyn til den Sag, der ved kommende Aarsmøde maa træffes Afgørelse i — af den ene eller anden Art — nemlig Samfundets aarlige Møde. Spørgsmaalet, som var fremme sidste Aar, og hvorover der foretoges en Prøveafstemning — nemlig Keenah-Forslaget — er ikke fuldstændig i sin Form til at det kan afgøres med et „Ja“ eller „Nej“. Ja, det kan jo afgøres, men ikke tilfredsstillende. Thi efter den Forhandling, der allerede har været ført over Spørgsmaalet, og de Bemærkninger, som ogsaa fremkom ved Prøveafstemningen, fremgaar det, at en overvejende Del er inde for Forandring af Samfundsmødet, men er ikke inde for Ordningen, som nu er gældende, selv om det forandres til kun at afholdes hvert 3. Aar. Det vilde vist ogsaa blive meget uheldigt. Jeg tror, de fleste er inde for, at der afholdes Samfundsmøde hvert Aar — jeg er for min Del — saaledes som antydet af Pastor Andersen, hvor de forskellige Kredite sender deres Repræsentanter i Forhold til Medlemmernes Antal i Lighed med „Anglicana-Synoden.“ Vi havde jo Lov til at forandre Forholdsantallet. Om vi lattede det til en Præst og en Lægmand for hvert 1000 Kommunikanter, da kunde vi faa en Repræsentation af 22 Medlemmer. Lad mig nævne nogle af Fordele ved denne Ordning.

1. En saadan Repræsentation, der forudsættes at bestaa af Samfundets dygtigste Mænd, vilde være en forhandling dets vigtige Sager, end Tilfældet er med den nuværende Ordning, hvor der ofte ved Valget af Delegerer tages utilberigede Hensyn.

2. Et saadant Samfundsmøde kunde skikkelig afholdes i hver af de otte Kredite, og saaledes komme alle Samfundets Menigheder mere til gode og det vilde være overkommeligt for flere Menigheder endnu er Tilfældet at have Samfundsmødet. Anledningen skulde alligevel faa aaben for enhver, der vilde, til at overvære Mødet, kun at Samfundets Præster, som overværede Mødet, blev optaget som raadgivende Medlemmer og betalte deres egne Rejseudgifter.

3. Ved denne Ordning vilde alle Menigheder være repræsenterede i det eller de Medlemmer, der vælges af Krediten ved det delegerede Aarsmøde, og Udgifterne vilde falde ligeligt paa alle, naar Repræsentanternes Udgifter betales af Kredits Kasse.

Som det gaar, kan det ikke blive ved at gaa. Der bliver for mange Rejseudgifter for Menighederne at bestrebe, og disse Udgifter kommer ikke Samfundets Mission til Gode. Vi har i Minnesota Kreds i Aar foruden Kredens delegerede Aarsmøde — haft et delegeret Synodskolemøde og tænker ogsaa at afholde et delegeret Ungdomskreds-møde. Til disse Møder, der afholdes i selve Krediten, synes de fleste Menigheder nok at kunne overkomme at sende Delegerat, men hvor mange af Menighederne, der synes i Længden ogsaa at kunne sende Delegerat til Samfundets Aarsmøde, er et

Spørgsmaal, der paa Forhaand er afgjort — om det skal blive ved den gamle Ordning. Der gaar egentlig for meget af Missionsforene ved Kreditsmøderne til Dækning af Præsternes Kæjser, men om den foreslaaede nye Ordning blev vedtaget, kunde Vigningsstykket benyttes af Præsterne ved Kreditsmøderne, selv om Menighederne betalte det halve. Det vilde ogsaa være den Udgift for Præsterne, som det nu er ved Aarsmøderne; og Afholdelse af flere Møder i Krediten vilde bringe mere Velsignelse til en større Del af vort Folk og ogsaa bringe mere i Missionskassen, end vort Samfunds Aarsmøde fornaar at gøre.

Quel. Wis., den 10. Maj 1911. C. Krogh.

Fra Kirkeindvielsen i Hartland, Wis.

En færlig skøn og velsignet Dag var det, Naturen straalende i al sin foraarstrilkhed og Glans, og underlige velsignede Naadestrueme lod Herren uddælde blandt os i sit Hus. Saadan var Indtrykket, som tegnede sig i min Sjæl og i deres, jeg talte med. Lad saa være, at noget saadant bliver sagt og skrevet saa tidt, naar blot det er sandt — og hvorfor skulde det ikke være det — saa er det jo hver Gang et nyt Bevis paa Guds Trofasthed og Naade mod os. Hvorfor skulde vi faa glæde os derved og ijemme med den gamle Israels Sanger: „Herren er god, og hans Misfundsbed er evindelig.“

Men dermed er jo saa ikke sagt, at nu har Paradis holdt sit Indtog i Hartland eller andet Steds. Vel er saadanne Højstunder en Forsmag paa Paradis, og noget paradisiak er der allraa ved det, men det fuldkomne Paradis, ved vi jo nok, kommer først inden. Paulus siger, at „vi selv som have Aandens Føretegn, og ogsaa vi fulke ved os selv, idet vi forvende en Sønneudskaarelse, vort Legemes Forløsning.“ Vi har allraa en Føretegn, det er alt, og derfor lukker vi efter mere. Men paa den anden Side er Føretegnet jo et Pant paa den fulde Døst og Vro. Saadan mener jeg, at fjerne Højstunder her paa Jord er Føretegn og Pant paa den evige Glæde i Guds Rige, og derfor fan og her vi være glade ved dem, selv om Sukket forbinder sig dermed. Herude har vi jo mest af Kamp og Suk ja til Lidt Graad, og disse er der mest af i Hartland, saa vel som andre Steder; men saa har vi vel ogsaa Lov til at være glade og taknemmelige, naar vi mærker, at Arbejdet og Kampen, Sukket og Graaden, Korset og Bøvelsen forforbliver ikke uden Frugt, naar de gennemløbes i Tro, thi Korset er nødvendigt, for at Kronen kan faas, og det daglige Lidt maa til, for at Sabbatshvilen kan blive saa meget mere søn. Al Trængsel, Møje og Kamp, som Guds Menighed gennemlever her paa Jord, er jo af Herren selv benævnt med det underlige Navn „Beer“, mere tydeligt „Fødselsbeer.“ Et mere betegnende Udtryk kunde heller ikke findes. Det peger ganske tydeligt paa to Ting: 1) Smertens nuværende Stykke og 2) den uendelige Vættelse og jublende Glæde, som følger efter. Det kommer derfor blot an paa ved Guds Naade at holde ud. Herren har jo selv formet det saaledes, som kun han kan det, i det korte men saa indholdsrige Ord, der lod fra hans Læber, da han talte om de sidste store Beer, „Men den som holder ud indtil Enden, han skal frelles.“

Ja, saadanne Tanker opstod i mit Sind ved den omtalte Begivenhed, som jeg fik Lov til at overvære. Jeg syntes saa, at Vennerne i Hartland og udoer i vore Menigheder ogsaa maatte kunde drage nogen nyttig Lærdom deraf, derfor kom de i „Danstereu“. Hartland Menighed er en gammel Menighed, hvor gammel, ved jeg ikke bestemt, men jeg ved, at den nu nedværende gamle Kirke var ca. 40 Aar gammel, og saa er Menighedens fagten endnu aldre. Dens Historie er heller ikke en jævn og rolig Udvikling, thi den har ofte været knudret og brogdom. Det er i Bevidstheden herom, at oventaaen-

de Indtryk og Tanker opkom i min Sjæl, Alraa, man har i Hartland oplevet mange Brydninger og Kampe, men Gud har dog beoværet sin Menighed gennem det alt sammen, og vi behøver ikke at tvivle om, at nogle Sjæle jo er frelst ved Birkfomheden der, hvor mange maa vi lade ham om, thi vi bliver kun jammerlige Juffer ved at blande os i hans Regnskaber. Den, som giver Gud sit Hjerte og søger hans Vilkje, modnes og renses i Brydninger, men den, som søger sin egen Vilkje, bliver haard, kald og ond. Det kunde man have godt af at lægge sig paa Hjerte ogsaa andre Steder end i Hartland. Nu har Gud givet denne Menighed en dejlig ny Kirkeejendom (Værdi i Penge \$6,000 Gæld ca. \$1,500). Kirken er bygget af „cement blocks“, men smagfuld og i ægte lutherisk Stil helt igennem. Med lutherisk mener jeg her Sangboken, Spidsbuerne og Korset paa Spiret. Det er den Slags Kirkebygninger, som vidner om, at Smag og praktisk Sans lader sig føre. Jeg ved ikke, hvem der mest bærer Væren derfor, men jeg har en Anelse om, at Paft. Olsen tilkommer sin Del af den. Han har jo nok ogsaa haft sin Del af Arbejdet, men ellers forstod jeg, at der har været ualmindelig mtgen Kærlighed og Velsigelse lagt for Dagen fra mange af Menighedens Medlemmer. At Vilkje og Stivind, parret med Gærrighed og Smaalighed, ogsaa kan stifte Hovedet frem ved saadanne Lejligheder, her ikke undre nogen; de vandt i hvert Fald ikke Sejren her. Jeg vilde saa gerne lige til Vennerne der nede: Tak Gud for den dejlige Kirke og ikke efter selv, og se nærmest med Medsynd paa dem, der maatte knurre.

Om selve Indvielsen kan dette: Til Stede var, foruden Præst med Menighed, Præsterne N. J. Ving, A. S. Nielsen, S. J. Dahlstrøm, A. P. Hansen og undertegnede samt flere Græster fra Milwaukee og Racine. Paft. Dahlstrøm intimerede, vor Kredsformand, Paft. Ving, holdt Indvielsestalen og udsjrede selve Indvielsen, medens undertegnede fungerede som Kordegn. Ved Møderne Eftermiddag og Aften deltes Arbejdet broderlig mellem os, saaledes at Stedets forrige Præst nok fik Broderparten, hvilket sagtens stemmer godt med kærlige og broderlige Hensyn. I øvrigt vejer Kvaditet mere end kvantitet ved en saadan som ved andre Lejligheder, og vi blev smukt mindet om, at Gud lader de graaagærdede Plantninger i sit Hus grønnes og bære Frugt til sit Navne Være og til Sjæles Frelse. Ja, kunde vi blot rigtig lære at takke Herren for alt og at paaføgne hverandre i Ydmyghed og Kærlighed, saa fik vi nok flere glade Stunder.

Saa en hjertelig Tak til Menigheden og Præstefamilien i Hartland som til de andre Brødre og Søstre i Herren! J. A. Jensen.

Sangerjæden.

Rejseruten for de første 2 Uger af Studenter-Sangernes 22 Dages Amerika-Ophold er nu bestemt. Det ser saaledes ud:

- Antkomst, New York, 16. Maj, Koncert Perth Amboy 17. Maj, Teatret.
Koncert New York, 18. Maj Carnegie Hall.
Reception Washington, 19. Maj, Det hvide Hus.
Koncert Chicago, 21. Maj, Orchestra Hall.
Chicago, 22. Maj, Orchestra Hall.
Racine, 23. Maj, Paft Teatre.
Milwaukee, 24. Maj, Schiltz Teater.
Minneapolis, 25. Maj, Auditorium.
St. Paul, 26. Maj, Auditorium.
Omaha, 28. Maj, Opera House.
Ophold Omaha, 29. Maj, Opera House.
Koncert Sioux City, 30. Maj, Opera House.
Cedar Falls, 31. Maj, Opera House.
Antkomst Chicago, 1. Juni paa Gennemrejse.

Sølvbryllop

i Moorhead, Ja.

Tirsdag den 9. Maj kunde Pastor P. M. Petersen og Gustru fejre deres Sølvbryllop, idet det da var 25 Aar siden, at Pastor Petersen og Gustru gav hinanden deres Ja. Præstefolkene kunde maake nok have en eller anden saag Anelse om, at der muligvis vilde ske noget men at hele Menigheden og adskillige udenforstaaende havde tænkt paa at holde rigtig Sølvbryllopsfejst, det blev en Overrættelse for baade Præsten og hans Kone, og derfor blev Glæden vel ogsaa saa meget større.

Ved Tidens om Eftermiddagen kom den ene Bogn efter den anden ad de forskellige Veje, som fører til Moorhead danske Kirke, medbringende Menighedens Folk og dens Venner, og snart efter tog Folk Sæde paa Kirkebankene; thi man havde ogsaa sørget for Væfening den Dag, omend det ikke var Stedets Præst.

Udfillige Dage i Forvejen havde man taget Løfte af Pastor Gertsen fra Council Bluffs om at komme og være med, og baade Pastor Gertsen og Gustru var der. Desuden var Paft. Petersens Søner fra Skolen i Blair og Studenterne Chris Nielsen og E. S. Roienberg med.

Efter at man saa havde taget Sæde i Kirken, hentedes Præstefolkene og til Kirken, og man itemmede Ingemans dejlige Salme „Til Simlene rækker din Misfundsbed Gud“, hvorefter Pastor Gertsen talte.

Først udtalte Pastoren blandt andre personlige Bemærkninger, at det i den soundne Tid havde været baade Pastor Petersens og Gustrus Glæde at arbejde for at se Sjæle frelste. Til Gæst. 47, 1-12 knyttede Pastor Gertsen sin Tale, dog vilde han ikke have sin Tale fortaalt som en Udlægning af det profetiske Ord, men inarere som en Anvendelse. Temaet for hans Tale var, at der, hvor Vandet kommer hen, der bliver der Liv. Han mindede om, at Maaleforene isølge Guds Ord lægges paa — enten til Undergang eller til Velsignelse; der var Vigheds punkter mellem Profetens og Præstens Indvielse til Gerningen. Det, Herren vil give til Frelse, giver han først sin Tjener at se. Efterhaanden som Maaleforen lagdes paa, og de gradvise Trin i Vandet aabenbarede Vandets Dybde, blev det klart, at det var Vandet, der var det bærende. Det gjaldt om at huske, at det var ikke, hvor vi kom hen, men kun der, hvor Vandet kom, at Livet fulgte.

De mange Træer, der vokkede langs Væfken, blev ligesom et Billede paa de helliges Samfund; men Vandets Våg standiede ikke her, det løb ogsaa ud til Grænselandet, hvor alle disse Grænsenemester boer, som hverken tør vove at leve i Verden eller i Guds Rige. Kom Væfken virkelig derved, saa levede de os, Guds Menighed saagedes, og Samfundet mellem Brødrerne styrkedes.

Men Sumpene blev Billedet paa de Mennesker, der levede et Sumpeliv, hvor alt var giftigt, og derfor blev de hengivet til Ufrugtbarhed. Til Slut mindede Pastor Gertsen om Guds Børns frugtbringende Liv, som var nødvendig for Livet her og hinsid.

Efter Tælen blev der afjunget en Sang, forstætt i Dagens Anledning, hvorefter Stud. teol. E. S. Roienberg talte fort og bragte en personlig Giften og en Tak fra Børnene til Fader og Moder for den soundne Tid. Derefter sang man endnu en Sang i Dagens Anledning, hvorefter Menighedens Formand Niels Johnsen overalte Sølvbrudeparret en Sølvstæffende fra Menigheden samt en Penge gave.

Paft. P. M. Petersen fik nu Ordet. Han sagde blandt meget andet, at hans Gustru og han ved Midt dagsbordet havde talt med hinanden om den soundne Tid: de var kommet i Tanker om meget, der skulde have været anderledes; men de havde ogsaa meget at sige Herren Tak for. De havde ikke begyndt Samlivet i den Naade, som kom fra Strømmen fra Aiteret — tværtimod; men Gud ske Tak, fordi den-

ne Strøm ogsaa naaede hen til vore Hjertes, nu lever vi i denne hellige Strøm og forlæger at føre andre derved. Pastor Petersen maatte ved denne Lejlighed mindes Davids Ord i 2. Sam. 7, 18: „Og er jeg, Herre, Herre! og hvad er mit Hus, at du har ført mig hidindtil.“ Derfor vilde han ogsaa gerne med Apostelen i Gæs. 5, 20 sige: „Siger altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Kristi Navn;“ thi det var først, naar Takken kunde komme til at stige opad til Gud, at der kunde blive Væfning i Takken til Mennesker. Nu vilde han saa paa Gustrus og egne Vegne sige Tak til Menigheden og dens Venner, til Paft. Gertsen og Gustru, til Student Roienberg og Børnene og endelig en Tak til alle fjerne og nære Venner, som havde været med til at gløde dem paa denne Dag.

Saa lang man endnu en Sang for derefter at begive sig ned til Præstegaarden, der nu blev taget i Besiddelse. Der var travle Gænder i Arbejde med at berede alt til et Festmaal, og i en Saandevending var alt færdigt dertil. Men paa paa Grund af de mange tilstedeværende maatte der spises i 3 Hold.

Efter Maaltidet sang nogle unge Piger nogle Sange, ellers slog man sig ned i Gænen, hvor man paaflædede med Venner og Bekendte.

Vi saa lidt paa Gaverne og bemærkede blandt de forskellige Ting, Sølvfager fra Harton, Bombells og Bion, N. Dal, der var Udfenkningsfort, Fotografier, Breve og Blomster; uden vi skal forsøge en Specifikation. Sølvbrudeparrets Søn Bernhard var i N. Dakota og forhindret fra at være til Stede, men paa Dagen havde han husket sine Forældre med et langt Brev, som bragte hans sønlige Ønsker og Tanker.

Senad Aften maatte Farmerne jo hjem; men de glade Ansigter og venlige Haandtryk gav noksom til Nænde, at de — selv værende med til at skabe Glæden — var bleven glædede. Men saadan gaar det jo gerne, at den, der er med til at gløde andre, faar sin Part med. Men jeg maa slutte, ellers ois, ojs. Medd.

Gæringen i Nina.

Hungerens og Væst. — Revolten i Nanton.

Det kinesiske Rige gaar en vanskelig Tid i Møde; mod Nord har man i Mandjuriet og Provinserne Kceuli og Schantung den endnu ikke helt udslutte Væstevind og dens jørgelige følger at slaas med, og her viser desuden den eventuelle Krig med Rusland sit truende Ansigt; og til disse Ulfker og Ubælgeligheder slutter sig nu mod Syd Hungerens og Provinserne. Og under alt dette ulmer dybt i Folket den revolutionære Tid, der hvert Øjeblik kan tage fat, og som allerede er slaaet ud i lys Rue paa et enkelt Sted.

Hungerens og i de sydlige Proviner skal være frygtelig; fra Generalguverneren over de hjemstædte egne har Regeringen i Peking modtaget en Indberetning, hvori Situationen betegnes som meget alvorlig. I mange egne er hele Familier døde af Sult, og hvor der endnu er nogle, som Lyden ikke har hentet, vandrer de, afmagrede til Skoletter, fra Sted til Sted og tigger sig en Smule Føde til. Men mange Steder træffer man milevidt intet Spor af Mennesker. Saa frygtelig er Situationen paa en Strækning, der er 500 Kilometer lang og halv saa bred, og Generalguverneren opfordrer indtrængende Regeringen til snarest at sende Penge og andre Hjælpemidler; i alt mener man, at der er tre Millioner Mennesker, der lider Nød, og Størsteparten af dem har end ikke Tag over Hovedet.

Medens det i Syden er Misbæft, der er Ulfkens Karlag, er det i Norden Væst, der truer med at faa lignende følger; under den frugtelige Epidemi har Væstene ikke kunnet passe deres Arbejde. Tullinder af Familieforsørgere er døde, og andre Tullinder har paa Grund af de haardhændede Forholdsregler til Væstens Vækkelse mistet af deres Ejendom og er bragt til Liggeflaen; en Del af dem har i deres